

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 12Csp/74/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219201122
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zoltán Orlai
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2019:6219201122.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom JUDr. Zoltánom Orlaiom v spore žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným 1/ H. G.d', nar. XX. XX. XXXX a 2/ Q. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom Ž.K. XXX, XXX XX D., obaja zastúpení JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 20.374,57 Eur istiny s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu 20.374,57 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.374,57 Eur od 28. 03. 2018 až do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu tohto plnenia. Dĺžnú sumu sa im povoľuje zaplatiť v splátkach po 170,- Eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia

Súd žalobu v časti o zaplatenie úroku za úver vo výške 6,59 % ročne zo sumy 18.724,39 Eur od 28. 03. 2018 do zaplatenia z a m i e t a .

Žalobcovi sa proti žalovaným 1/ a 2/ p r i z á v a nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa domáhal od žalovaných 1/ a 2/ zaplatenia istiny vo výške 20.374,57 Eur s príslušenstvom, pričom uviedol, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXXXXXX bola so žalovanými 1/ a 2/ uzatvorená Zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere dňa 06.12.2011 (ďalej len „Úverová zmluva“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 21.600,- Eur. V zmysle čl. II. časť „Medziúver“ Úverovej zmluvy žalobca žalovaným 1/ a 2/ účtoval poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 130,- Eur. Tento poplatok bol zaúčtovaný pri prvej výplati medziúveru. Úroková sadzba úrokov za úver bola Úverovou zmluvou dohodnutá v sadzbe 6,59 % p.a.. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení vkladať na konto stavebného sporenia mesačné vklady vo výške minimálne 34,56 Eur, splácať úroky za poskytnutý medziúver v sadzbe 6,59 % p.a. mesačnými splátkami vo výške 118,62 Eur a súčasne platiť poplatok za poistenie úveru vo výške 8,64 Eur. Jednotlivé splátky boli splatné do 15. dňa v mesiaci. Žalovaní 1/ a 2/ porušili zmluvne dohodnuté podmienky a dostali sa do omeškania so splácaním splátok úveru. Listom zo dňa 05.03.2018 žalobca upozornil žalovaných, že sú v omeškaní so splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace, vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň informoval, že v prípade nedoplatenia omeškaných splátok má žalobca nárok požadovať zaplatenie zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko žalovaní omeškané splátky nedoplatili, vyhlásil žalobca dňa 27.03.2018 mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru na konte sporenia bola nasporená suma vo výške 2.875,61 Eur, ktorá bola zaúčtovaná s kontom medziúveru, pričom toto zaúčtovanie bolo

započítané na istinu úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola výška dlhu žalovaných proti žalobcovi 20.714,57 Eur a pozostávala z istiny vo výške 18.724,39 Eur, nezaplatených 6,59 % p.a. úrokov za úver vo výške 1.453,38 Eur (zo sumy 21.600,- Eur do 27.03.2018), nezaplateného poplatku za fotokópiu úverovej dokumentácie vo výške 24,- Eur, nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 172,80 Eur a nezaplatených ostatných poplatkov za upomienky vo výške 340,00 Eur (tieto si žalobca v žalobe neuplatňuje). Pretože vyhlásením predčasnej splatnosti úveru zmluva nezaniká, určí žalobca istinu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dohodnutým úrokom za úver v sadzbe 6,59 % p.a. V súlade s čl. VI. bod 4. Úverovej zmluvy, odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania z celkového dlhu žalovaných ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v sadzbe 5,00 % p.a..

2. Súd doručil žalobu spolu s prílohami žalovaným 1/ a 2/ do vlastných rúk s tým, aby sa k žalobe v lehote 10 dní vyjadrili. Žalovaní vo vyjadrení doručenom súdu prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 15.07.2019 uviedli, že nesúhlasia s postupom žalobcu, ktorý v rámci príslušenstva uplatnenej pohľadávky požaduje aj zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 6,59 % ročne zo sumy 18.724,39 Eur do 28.03.2018 až do zaplatenia. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru neexistuje nárok veriteľa požadovať úroky z úveru, keďže vyhlásením predčasnej splatnosti zo strany veriteľa v zmysle § 656 Občianskeho zákonníka zmluva zaniká. Bez existencie zmluvy nie je možné požadovať zmluvné úroky, ktoré majú akcesorický charakter k hlavnej zmluve. Žalovaní poukázali na dostupné komentáre k Občianskemu zákonníku, ktoré riešia uvedenú problematiku, tiež na rozhodnutie KS Prešov z 30.05.2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Ďalej žalovaní poukázali na to, že žalobca nešpecifikoval, pre nezaplatenie ktorej splátky došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti, keďže práve od zročnosti tejto splátky začína plynúť premlčacia lehota v súvislosti s celým nesplateným dlhom. Poukázali pri tom na rozhodnutie KS Trenčín zo dňa 18.01.2018 sp. zn. 19Co/42/2017 a zo dňa 24.01.2017 sp. zn. 5Co/233/2016. Žiadali žalobu zamietnuť v rozsahu, v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania. Požiadali súčasne o možnosť zaplatiť dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach vo výške, ktorú bude súd považovať za primeranú vzhľadom k výške priznaného nároku.

3. Žalobca vo vyjadrení doručenom súdu dňa 01.08.2019 uviedol, že ustanovenie § 565 určuje možnosť veriteľa žiadať zaplatenie celej svojej pohľadávky v prípade porušenia zmluvných povinností dlžníkom. Ustanovenie § 565 nestanovuje ako následok využitia tohto práva veriteľom zánik zmluvy. Ak ustanovenie § 565 neobsahuje ako právny následok využitia práva veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky pred dohodnutou dobou splatnosti zánik zmluvy, nie je možné tvrdiť, že zmluva využitím práva zanikla. Požiadanie predčasnej splatnosti úveru zo strany žalobcu teda nespôsobilo zánik zmluvy, táto ďalej trvá a tvrdenie žalovaných je celkom zjavne nesprávne. Tvrdenie o zániku nároku žalobcu na úroky za úver po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru popiera podstatu úroku ako odplaty za skutočnosť, že žalobca časť svojho majetku prenechal žalovaným, ktorí ho žalobcovi stále nevrátili. Úrok je cena peňazí v tom zmysle, že veriteľ so sumou požičaných peňazí nemôže disponovať, teda úrok je odplata za používanie finančných prostriedkov, ktoré veriteľ prenecháva dlžníkovi. Úrok teda kompenzuje veriteľovi skutočnosť, že s časťou svojho majetku nemôže veriteľ disponovať. Toto obmedzenie veriteľa s dispozíciou so svojim majetkom neodpadáva požadovaním vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov od dlžníka. Skutočnosť, že veriteľ využije svoje právo žiadať o zaplatenie svojej pohľadávky pred dohodnutou dobou splácania neznamena, že ich dlžník aj okamžite vráti. Napriek skutočnosti, že žalobca žalovaným oznámil, že žiada z dôvodu porušenia zmluvných povinností žalovanými o zaplatenie zostatku úveru žalovaní poskytnuté finančné prostriedky žalobcovi nevrátili. Žalobca tak naďalej nemá časť svojho prenechaného majetku k dispozícii, preto má mať až do momentu, kedy sa do jeho dispozície opätovne dostanú, kompenzovanú skutočnosť, že s časťou majetku žalobcu stále nakladajú žalovaní. Úrok, ako odplata za prenechanie finančných prostriedkov, má teda žalobcovi patriť až do momentu ich reálneho vrátenia. Žalobca poukázal na aktuálnu rozhodovaciu činnosť krajských súdov. Ďalej žalobca uviedol, že žaloba bola súdu doručená dňa 31.05.2019. Z uvedeného vyplýva, že k premlčaniu uplatneného nároku žalobcu mohlo dôjsť jedine v prípade, ak by omeškanou splátkou, od ktorej splatnosti sa má začať počítať premlčacia doba, bola splátka za mesiac 05/2016. Neskoršie nezaplatené splátky nemohli spôsobiť premlčanie nároku, nakoľko od ich splatnosti do podania žaloby neuplynuli tri roky. Z výpisu z účtu medziúveru č. XXXXXXXX X XX, ktorý žalobca priložil k podanej žalobe, vyplýva, že splátka za mesiac 05/2016 bola uhradená. Zároveň boli uhrádzané aj splátky po mesiaci 05/2016. Z uvedeného dôvodu nemohlo dôjsť k premlčaniu uplatneného nároku žalobcu a námietku premlčania žalovaných je potrebné považovať za nedôvodnú.

4. Žalobcovia v podaní doručenom súdu prostredníctvom ich právneho zástupcu dňa 30.09.2019, na základe výzvy súdu uviedli svoje sociálne a majetkové pomery pre účely rozhodnutia súdu o možnosti žalovaných zaplatiť žalovanú sumu v splátkach. Príjmy žalovaných (mesačne): dôchodok žalovanej 1/ 481,30 Eur, čistý príjem žalovaného 2/ cca 920,- Eur, dôchodok žalovaného 2/ 394,90 Eur, Spolu: 1.796,20 Eur. Výdavky žalovaných (mesačne): záloha plyn 200,- Eur, záloha elektrina 93,50 Eur, záloha voda 20,- Eur, hypotéka 737,- Eur, splátka ceny opravy auta 300,- Eur, splátka pre SLSP 100,- Eur, splátka pre KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. 30,- Eur, platba pre Centrálny depozitár cenných papierov 60 Eur, strava, hygienické potreby, potreby dennej spotreby 400,- Eur, Spolu: 1.940,50 Eur. Ďalej uviedli, že okrem uvedeného, majú ešte aj výdavky na lieky cca 100,- Eur mesačne, na pohonné hmoty v súvislosti s dochádzaním do práce cca 150,- Eur. Ich príjmy budú od 01/2020 tvorené len dôchodkom žalovanej 1/ a žalovaného 2/, nakoľko žalovaný 2/ tohto roku v decembri dovŕši vek 65 rokov, pričom jeho štátnozamestnanecký pomer sa skončí na základe zákona posledným dňom tohto mesiaca, t.j. 31.12.2019. Súčasne predložili listinné dôkazy preukazujúce ich majetkovú situáciu a to rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 05.09.2018, výplatnú pásku žalovaného 2/ z 03.05.2019, Doklad SIPO za obdobie 03/19, potvrdenia o vklade na účet v Slovenskej sporiteľni na č.l. 112, Objednávku na opravu motorového vozidla, Splátkovú dohodou na č.l. 114 spisu, poštové poukážky na č.l. 115 spisu.

5. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 14.02.2019 v neprítomnosti žalobcu a právneho zástupcu žalovaných. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 17.09.2019 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a požiadal, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalovaných v podaní doručenom súdu dňa 07.10.2019 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania a požiadal, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

6. Žalovaný 2/ na pojednávaní uviedol, že celá táto situácia vznikla v dôsledku toho, že manželka oslepla, prišla o prácu a príjem 1.000,- Eur, v dôsledku čoho sa psychicky zrútila. Pre stratu jej príjmu prestali byť schopní splácať poskytnuté úvery. Žalobca im odmietol upraviť splátky úveru. Vedeli by so žalovanou 1/ pohľadávku žalobcu splácať v mesačných splátkach po 130,- Eur, vždy do 25. dňa v mesiaci. Ďalej žalovaný 2/ uviedol, že svojej dcére pomáha pri výkone jej podnikateľskej činnosti. Dcéra je živnostníčka, poskytuje ubytovacie služby a okrem toho pracuje ako au-pairka v Rakúsku. Dcéra prenajíma celé vrchné poschodie rodinného domu, v ktorom oni bývajú. Jej príjem z tohto prenájmu je okolo 4.500,- Eur ročne. On spolu s manželkou sú bezpodielovými spoluvlastníkmi tohto rodinného domu. Dcéra im z tohto výnosu nevypláca nič, pretože oni sa jej starajú o druhého syna, takže nejakým spôsobom si to takto kompenzujú. Pokiaľ ide o platbu, ktorú realizujú v prospech centrálného depozitára cenných papierov vo výške 60,- Eur mesačne, jedná sa o depozitné účty cenných papierov, z ktorých nič nemajú. Nikdy tam neboli žiadne finančné prostriedky. Musia platiť iba za vedenie tohto účtu. Tento mesiac by to malo byť už poslednýkrát. Mesačnú splátku za opravu auta vo výške 300,- Eur naďalej uhrádza. Teraz mu prišiel nedoplatok na plyne vo výške 450,- Eur, ktorý bude musieť uhradiť. Pokiaľ ide o jeho pracovný pomer, ešte nemá oficiálne stanovisko k tomu, že by mal pokračovať vo svojom zamestnaní. Je taká prax, že dovŕšením 65 roku by mal ukončiť pracovný pomer, avšak sa snaží o to, aby mohol ešte naďalej pracovať.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, zmluvy o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.03.2018, s doručenkami doručovanými žalovaným 1/ a 2/, upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo 05.03.2018 tiež s doručenkami doručovanými obom žalovaným, výpisu z účtu medziúveru a výpisu z účtu stavebného sporenia a s listinnými dokladmi preukazujúcimi sociálne a majetkové pomery žalovaných 1/ a 2/.

8. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalobca uzatvoril so žalovanými 1/ a 2/ Zmluvu o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 06.12.2011, v zmysle ktorej poskytol žalobca žalovaným ako solidárnym dlžníkom mimoriadny medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 21.600,- Eur, pričom bola dohodnutá výška mesačného vkladu na účet stavebného sporenia vo výške 34,56 Eur, výška úrokovej sadzby vkladov 2 % ročne, úroková sadzba úroku z omeškania z omeškaných vkladov 5 % ročne, počet mesačných vkladov na účet stavebného sporenia: 161, úroková sadzba medziúveru fixná na dobu 5 rokov 6,59 % ročne, výška mesačnej splátky vrátane úrokov z úveru a poplatku za prijatie do poistenia 127,26 Eur, konečná

splatnosť medziúveru do 28.02.2034. Žalovaní úver nesplácali riadne a včas. Prvýkrát sa dostali do omeškania so zaplacením splátky za mesiac 07/2016. Podaním označeným ako „Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 05.03.2018 vyzval žalobca žalovaných, aby v lehote do 20.03.2018 uhradili omeškané splátky vrátane splátky za mesiac marec 2018 spolu vo výške 1.383,24 Eur. Za predpokladu, že žalovaní 1/ a 2/ v poskytnutej lehote nesplnia vyššie uvedené požiadavky, žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu vo výške 20.610,39 Eur. Podaním označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa 27.03.2018 oznámil žalobca žalovaným 1/ a 2/, že ku dňu 27.03.2018 vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru poskytnutého na základe Zmluvy o medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 06.12.2011. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaní 1/ a 2/ neplnili pohľadávku žalobcu ani čiastočne. Žalovaná suma 20.714,57 Eur predstavovala dlh žalovaných 1/ a 2/ ku dňu 27.03.2018 a pozostávala z: istiny vo výške 18.724,39 Eur, nezaplatených úrokov za úver 6,59 % ročne do 27.03.2018 vo výške 1.453,38 Eur, nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 172,80 Eur, nezaplateného poplatku za fotokópiu úverovej dokumentácie vo výške 24,- Eur. Žalobca si podanou žalobou uplatnil aj úroky za úver vo výške 6,59 % ročne zo sumy 18.724,39 Eur od 28.03.2018 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.374,57 Eur od 28.03.2018 až do zaplatenia.

10. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej „ObZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy; zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 503 ods. 1 a 2 ObZ; záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

12. Podľa § 504 ObZ; dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadala.

13. Podľa § 506 ObZ; ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

14. Podľa § 369 ObZ ods. 1, 2 a 3; ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

15. Podľa § 1 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy; tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej

činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ; zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 53 ods. 9 OZ; ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 101 OZ; pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Podľa § 103 OZ; ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

21. Podľa § 565 OZ; ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Zo súdom vykonaného dokazovania vyplynulo a nakoniec žalovaní 1/ a 2/ ani nepopreli, že bola uzavretá Úverová zmluva dňa 06.12.2011 za podmienok, ktoré z nej vyplynuli. Túto zmluvu súd považoval za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, žalobca v spore preukázal, že žalovaní 1/ a 2/ mali splácať splátky do 15. dňa v mesiaci, ktoré na konte medziúveru slúžili na úhradu splatných úrokov za úver a splátky na konte sporenia na nasporenie sumy potrebnej pre pridelenie cieľovej sumy Úverovej zmluvy a splácanie poplatku za poistenie úveru. Z uvedeného dôvodu boli vždy z vkladu na konto medziúveru zaplatené splatné úroky za medziúver a prípadná zvyšná časť vkladu bola preúčtovaná na konto sporenia ako úhrada poplatku za poistenie úveru a vklad na konto sporenia predpísaný Úverovou zmluvou. Od 01.07.2014 boli z dôvodu zmeny nastavenia interného bankového systému žalobcu poplatky za poistenie úveru namiesto konta sporenia účtované na konto medziúveru. Z uvedeného dôvodu boli od mesiaca 07/2014 z vkladu na konto medziúveru uhradené splatné úroky za medziúver a poplatky za poistenie úveru a prípadná zvyšná časť vkladu bola preúčtovaná na konto sporenia ako vklad na konto sporenia predpísaný Úverovou zmluvou.

24. Žalobca v spore preukázal, že žalovaní 1/ a 2/ porušili zmluvne dohodnuté podmienky a dostali sa do omeškania so splácaním splátok úveru. Žalobca tak v súlade s Čl. XIX odsek 2 písm. a), odsek 3 písm. b) Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby jednostranne vyhlásil dňa 27.10.2016 mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola nasporená suma 2.875,61 Eur, ktorá bola zúčtovaná s kontom medziúveru, pričom toto zúčtovanie bolo započítané na istinu úveru. Žalovaní sa prvý krát dostali do omeškania so zaplatením splátky za mesiac 07/2016. Žaloba podaná dňa 31.05.2019, súd je preto toho názoru, že trojročná premlčacia doba na uplatnenie pohľadávky na súde žalobcovi neuplynula. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu žalobcu považoval za čiastočne dôvodnú a preto uložil žalovaným 1/ a 2/ a povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 20.714,57 Eur, ktorá ku 27.03.2018 pozostávala z: istiny vo výške 18.724,39 Eur, nezaplatených úrokov za úver 6,59 % ročne do 27.03.2018 vo výške 1.453,38 Eur, nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 172,80 Eur, nezaplateného poplatku za fotokópiu úverovej dokumentácie vo výške 24,- Eur.

25. Súd žalobu žalobcu v časti o zaplatenie úroku za úver vo výške 6,59 % ročne zo sumy 18.724,39 Eur od 28.03.2018 do zaplatenia zamietol ako nedôvodnú preto, lebo podľa ustálenej súdnej praxe

(uznesenie ÚS SR IV. ÚS 476/2012, uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98, rozsudok Krajský súd Žilina sp.zn.5Co/165/2013, rozsudok Krajský súd Prešov sp.zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajský súd Žilina sp.zn. 5Co/567/2013, rozsudok Krajský súd Banská Bystrica sp. zn. 15Co/95/2019) dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti dlhu je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. Takýto záver je logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. V opačnom prípade by na ťarchu dlžníka (v tomto prípade spotrebiteľa) dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu a to jednak v podobe úrokov z pôžičky, jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. V posudzovanom spore došlo dňa 27.03.2018 k mimoriadnej splatnosti úveru, tým k zmene obsahu záväzku, ktorý vyvolal veriteľ. Veriteľ svojim právnym úkonom vyvolal stav, po ktorom má právo požadovať okamžite späť celú sumu peňažných prostriedkov a odpadá jeho zmluvné obmedzenie v dispozícii s peňažnými prostriedkami, ktoré poskytol žalovaným 1/ a 2/, lebo táto už nemá právo vrátiť ich v režime výhody dohodnutých splátok. Mimoriadnou splatnosťou úveru zanikli všetky zmluvné dojednania, bez ohľadu na to, že žalobca Úverovú zmluvu, ktorú sám formuloval a pripravil tak, že zmluvný úrok nezaniká. V spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu nemá takáto dohoda právnu ochranu a dlžnému spotrebiteľovi vzniká povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu mimoriadnej splatnosti úveru zo strany veriteľa. Keďže spotrebiteľ už nemá zmluvne dohodnutý dôvod peňažné prostriedky ďalej užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ ďalej inkasoval zmluvné úroky, ktoré mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby peňažných prostriedkov. Ak po mimoriadnej splatnosti úveru spotrebiteľ mešká s vrátením peňažných prostriedkov, ide o protiprávny stav s ktorým sa spájajú výhradne sankcie, nie odplatné plnenia, ktoré boli zmluvne dohodnuté pre prípad oprávneného držania peňažných prostriedkov za podmienok spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Právny poriadok dáva veriteľovi prostriedky, ktorými sa môže domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí ďalej trpieť obmedzenia podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúce z neoprávneného užívania peňažných prostriedkov dlžníkmi. Ak by veriteľ uplatňoval zmluvné úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo, čomu ale odporuje mimoriadna splatnosť úveru, zatiaľ čo žalovaní 1/ a 2/ ako spotrebiteľia nemajú nijaké práva, ktoré by im plynuli zo zmluvy, išlo by o hrubú nerovnováhu v prospech veriteľa. Zároveň by sa podporoval stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku, zmluvné úroky mu nahrádzajú jeho nečinnosť resp. stav, na vzniku ktorého sa spolupodieľal tým, že Úverovú zmluvu uzavrel s osobami nespôsobilými na vrátenie dohodnutých peňažných prostriedkov riadne a včas. Z týchto dôvodov súd zamietol žalobu žalobcu v časti o zaplatenie úroku za úver vo výške 6,59 % ročne zo sumy 18.724,39 Eur od 28.03.2018 do zaplatenia.

26. Žalobca v žalobe uplatnil voči žalovaným 1/ a 2/ úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.374,57 Eur. Súd dokazovaním zistil, že Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 06.12.2011, čiže záväzkový vzťah vznikol pred 01.02.2013 a ak k omeškaniu došlo po 01.02.2013, mal žalobca nárok na úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny. Podľa ustanovenia § 216 ods. 1 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu, ktorý žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, preto potom súd uložil žalovaným 1/ a 2/ zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20.374,57 Eur od 28.03.2018 do zaplatenia. Súd zároveň rozhodol, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu plnenia.

27. Podľa § 232 ods. 4 CSP; ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Vzhľadom na sociálnu situáciu žalovaných, ktorú mal súd preukázanú vykonaným dokazovaním, mal súd za to, že je dôvodné povoliť žalovaným zaplatiť dlh v primeraných splátkach po 170,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Bolo preukázané, že celkové príjmy žalovaných sú v súčasnosti 1.796,20 Eur a výdavky sú vo výške 1.940,50 Eur. Dcéra žalovaných však prenajíma rodinný dom vo vlastníctve žalovaných 1/ a 2/, z čoho má ročný príjem 4.500,- Eur, avšak žalovaným z uvedeného príjmu nevypláca nič. Súd bol toho názoru, že je v záujme žalovaných, aby sa s dcérou dohodli na tom, aby sa aj ona spolupodieľala na úhrade dlhu žalobcu. Pohľadávka žalobcu bude týmto uhradená v primeranom čase (cca 12 rokov, pričom súd poukazuje aj na to, že pôvodný úver bol poskytnutý na dobu 13 rokov) a záujmy žalobcu povolením splátok nebudú vážne dotknuté. Žalobca bude mať popri istine nárok na úroky z omeškania o výške 5 % ročne až do zaplatenia a navyše jeho pohľadávka bude zabezpečená aj takým spôsobom,

že ak sa žalovaní dostanú do omeškania so splatnosťou čo i len jednej splátky, plnenie sa stane splatné v celom rozsahu.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z plného úspechu žalobcu v spore. Žalobca bol neúspešný len v nepatrenej časti, úrokov z úveru po zosplatnení úveru, preto potom súd priznal žalobcovi voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o vyčíslení náhrady trov v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Banská Bystrica a to písomne dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.